

הנכסים הנקנים הם מטלטלין.

פרטי הדין **אבידה מדעת שמשתמרת קצת**, כגון שמסר חפץ לקטן, גם היא אבידה מדעת. אך כיוון שמשתמרת קצת, לכו"ע אינה הפקר¹, אלא שהמוצאה אינו חייב לשומרה משום שגם הבעלים לא הקפיד לשומרה (ט"ז, קצוה"ח ונתיה"מ רסא).

ערכים קרובים ערכים קרובים: אבידה, הפקר, יאוש.

אבידת גופו

הגדרה **מצווה על האדם להציל את חברו** (הסוגיא בסנהדרין עג).

לדוגמא, ראה את חברו תועה בין הכרמים - חייב להעלותו לדרך.

מקור וטעם **מקורו מהפסוק** (דברים כב-ב) "והשבותו לו" (סנהדרין עג).

פרטי הדין **אפילו אינו בחזקת סכנה**, מצווה להצילו (תלמידי רבינו פרץ סנהדרין עג).

רפואתו של חברו בכלל אבידת גופו, וחייב גם בה (תורת האדם לרמב"ן, שער המיחוש, עניין הסכנה, בסופו).

הרואה את חברו הוטא, יש שחידשו שחייב להשיבו למוטב מדין אבידת גופו, שהרי היא השבת גופו ונפשו (חוץ ממצוות תוכחה שפשוט שמחוייב בה) (ש"ת מהרש"ם יו"ד רד, מנחת חינוך רלט-ד [ו] ד"ה ונראה. והוסיף שם שעובר גם על לא תעמוד על דם רעך).

ערכים קרובים ערכים קרובים: אבידה.

אבלות

הגדרה **חובה על האדם להתאבל על קרוביו שמתו** (הסוגיות במועד קטן פרק שלישי).

מקור וטעם **במקורה נחלקו הראשונים** (דן בזה מנחת חינוך רסד-א [כז]):
 (א) שלושים יום מדאורייתא, שנאמר (ויקרא י-ו) "ראשיכם אל תפרעו", ונלמד בגזירה שווה פרע פרע מנזיר, כסתם נזירות שהיא שלושים יום (ראב"ד אבל ו-א).
 (ב) שבעה ימים מדאורייתא, מהפסוק (בראשית נ-י) "ויעש לאביו אבל שבעת ימים" (חלק מהראשונים שהובאו בר"ף ברכות פ"ב, סוף דף ט: בדפי הר"ף).
 (ג) יום ראשון (יום מיתה וקבורה) מדאורייתא, מהפסוק (ויקרא י-ט) "ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה'" (רמב"ם אבל א-א, וכן דעת הר"ף עצמו ברכות פ"ב סוף דף ט: בדפיו).
 (ד) יום ראשון (יום מיתה וקבורה) מדאורייתא, מהפסוק (ויקרא כא-ב) "כי אם לשארו הקרוב אליו וגו' לה יטמא" (ספר המצוות לרמב"ם עשה לו, חינוך רסד).
 (ה) כל דין אבלות הוא מדרבנן, ורק אנינות מדאורייתא (רבינו יונה ברכות סוף פרק ב, סמ"ג עשין ב, רבותינו הצרפתים).

¹ המחלוקת בגדר שאר אבידה מדעת הובאה לעיל בסעיף "מקור וטעם" ד"ה במהותו.